KRZYSZTOF RUCHNIEWICZ

RZYM W TRZECH ODSŁONACH

WSTĘP

W dzielnicy Rzymu EUR, jednej z najmłodszych w wiecznym mieście, bo nawet nie 100-letniej, na budynku Palazzo Uffici umieszczono imponującą płaskorzeźbę. To kamienny komiks o dziejach Rzymu i Italii. Jego autor, Publio Morbiducci (1889-1963) podzielił dzieło na trzy wyraźne części. Pierwsza dotyczy Rzymu antycznego, druga papieskiego, a trzecia stolicy zjednoczonych Włoch z ostatnim rozdziałem w postaci sceny z tryumfującym il Duce. „La terza Roma“, trzeci Rzym, faszystowska stolica wprawdzie nie powstał, jednak jego niektóre symbole (wspomniana dzielnica, płaskorzeźba, pomniki itd.) nadal są obecne w przestrzeni miejskiej.

Może to zaskakiwać. Na myśl przychodzą ostre nieraz debaty, które toczono w państwach Europy Środkowo-Wschodniej na temat dziedzictwa, także materialnego, totalitaryzmów XX wieku oraz konkretne działania, które podejmowano w stosunku do niego po 1945 r. Mimo upływu lat od upadku komunizmu sprawa ta powraca. Warto choćby wspomnieć ostatni spór o pomniki czy ulice w Polsce, który wywołał projekt nowelizacji ustawy „dekomunizacyjnej” w pojęciu jego autorów krajobraz polskich miast. W przestrzeni Rzymu pewne pozostałości epoki faszystowskiej są nadal obecne, zwłaszcza budynki. Nie są jakoś szczególnie eksponowane, ale też nie poddano ich „obróbce” zacierającej ich pochodzenie. Są zadbane i wykorzystywane.

Z pewnością przyczyniło się do tego ich usytuowanie, ale i funkcjonalność. Częstokroć są to po prostu dobre, architektonicznie interesujące obiekty. Sądzę jednak, że przyczyny tkwią nie tylko w tym. Być może także w rzymskiej cierpliwości, a może obojętności wiecznego miasta – przez to szczególne miejsce przewinęły się przez tysiąclecia szeregi władców, masy różnych ludów. Przestrzeń między siedmioma wzgórzami widziała już wszystko. Wielkość i zbrodnię. Ponadczasowe piękno i bezmyślną dewastację. Piętno na jej obliczu wywarli wielcy budowniczowie, wspaniali artyści, ale i szaleńcy, okrutnicy i barbarzyńscy niszczyciele (z naszego punktu widzenia). Mussolini z takiej perspektywy jest tylko krótką falą na potężnej rzece historycznego czasu.

Rzym można zwiedzać na różne sposoby. Tym razem zrezygnowaliśmy świadomie z przewodników, kroczenia utartymi ścieżkami, choć nasze wędrówki czasem się z nimi pokrywały. Mogliśmy się na to odważyć, bo mieliśmy już wcześniej szczęście tu być i obejrzeć tzw. topowe miejsca. One pozostają piękne i ciekawe, ale nie wyczerpują tego, czym Rzym jest. Z dala od turystycznych tras miasto jawi się w innych barwach, inaczej pulsuje. Zawsze jednak wzbudza respekt, może nawet onieśmielenie. Od historii nie sposób tu uciec, jest ona obecna na każdym kroku. I to jest wspaniałe.

Kluczem wyboru zdjęć były zatem te trzy wielkie epoki w dziejach Rzymu. Jest to też osobiste spojrzenie na miasto, jego przeszłość i teraźniejszość; prywatny ogląd czołowej europejskiej metropolii, która za każdym razem odkrywa swe nowe oblicze, fascynuje, wydaje się być niewyczerpalną skarbnicą obrazów i wrażeń. Wszystkie drogi prowadzą nas do Rzymu.

RZYM CESARSKI

MARTYRI MARTINAE VRBANVS
ARCHICONFR S·IOSEPH

VIETATO
L'ACCESSO
ai non addetti
ai lavori
Ministero per i Beni e le Attività Culturali e del Turismo
SOPRINTENDENZA SPECIALE PER PER IL COLOSSEO,
IL MUSEO NAZIONALE ROMANO E L'AREA ARCHEOLOGICA DI ROMA
FORO ROMANO PALATINO EDIFICIO DI S. MARIA NOVA
LAVORI DI: INTERVENTI CONSERVATIVI
SOPRINTENDENTE: Arch. FRANCESCO PROSPERETTI
RESPONSABILE DEL PROCEDIMENTO: Dott.ssa PATRIZIA FORTINI
PROGETTO E DIREZIONE LAVORI: Arch. CLAUDIA DEL MONTI
COORDINATORE PER LA PROGETTAZIONE
Art.4 D.L.vo n.81/2008: Arch. MAURIZIO TESSARI
COORDINATORE PER L'ESECUZIONE
Art.5 D.L.vo n.81/2008: Arch. MAURIZIO TESSARI
IMPRESA: ATI - SOCRED SRL (MANDATARIA) E.A.L. S.r.l. (MANDANTE)
IMPRESA (MANDATARIA) SOCRED srl
VIA E. POLAGGI n. 11 ROMA
DIRETTORE TECNICO: geom. Annibale Galeotti
DIRETTORE DEL CANTIERE: geom. Annibale Galeotti
CAPO CANTIERE: Sig. Domenico Corbucci
ATTESTAZIONE SOA: N. 8617/14/01
MANDANTE: E.A.L. "EDIL APPALTI LICORDARI" srl
VIALE DELLA MARINA n. 3 ROMA
DIRETTORE TECNICO: geom. Giuseppe Mario Licordari
DIRETTORE DEL CANTIERE: geom. Giuseppe Mario Licordari
CAPO CANTIERE: geom. Giuseppe Mario Licordari
ATTESTAZIONE SOA: N. 18314/10/00
DATA INIZIO LAVORI: 03/06/2015
DATA ULTIMAZIONE LAVORI:
SOSPENSIONE LAVORI:
RIPRESA LAVORI:

fondazioni del Tempio di Giove →

INSTAVRATVM ANNO DOM MDCCXII

USEI CAPITOLINI
D M
CCALPVRNIVS
CLIBBERTLLVS
HIC SITVS EST
VIX ANN XXI

LCAESARIAVG
PRINCIPIIVVENTV
COSDESIG
CVM
SSETANN N
XIIII AVG
SENATVS

RZYM PAPIESKI

ALEXAN·VII·P·M

Gaspard Dughet 584
Caravaggio 357
Caravaggio 241
Caravaggio 359
USCITA DI EMERGENZA
13
CARAVAGGIO

VIALE
PIETRO CANONICA

"III RZYM"

VN POPOLO DI POETI DI ARTISTI DI EROI
DI SANTI DI PENSATORI DI SCIENZIATI
DI NAVIGATORI DI TRASMIGRATORI
EZ 641 GN

VN POPOLO DI POETI DI ARTISTI DI EROI
DI SANTI DI PENSATORI DI SCIENZIATI
DI NAVIGATORI DI TRASMIGRATORI

PALAZZ
DELLA
CIVILT
ITALIAN

EN 760BJ
CF-577DS

Europcar

LA TERZA ROMA SI DILATERÀ SOPRA ALTRI COLLI LVNGO LE RIVE DEL FIVME SACRO SINO ALLE SPIAGGE
8
EUR S.p.A.
SEDE
HOBBY SHOW
HOBBY SHOW

ELLO SPO

PALAZZO DEI CONGRESSI
707 AGRICOLTURA
OLD
WILD
WEST

HVNC·LOCVM·VBI·AVGVSTI·MANES·VOLITANT·PER·AVRAS
POSTQVAM·IMPERATORIS·MAVSOLEVM·EX·SAECVLORVM·TENEBRIS
EST·EXTRACTVM·ARAEQVE·PACIS·DISIECTA·MEMBRA·REFECTA
MVSSOLINI·DVX·VETERIBVS·ANGVSTIIS·DELETIS·SPLENDIDIORIBVS
VIIS·AEDIFICIIS·AEDIBVS·AD·HVMANITATIS·MORES·APTIS
ORNANDVM·CENSVIT·ANNO·MDCCCCXL·A·F·R·XVIII

HVNC·LOCVM·VBI·AVGVSTI·MANES·VOLITANT·PER·ARAS
POSTQVAM·IMPERATORIS·MAVSOLEVM·EX·SAECVLORVM·TENEBRIS
EST·EXTRACTVM·ARAEQVE·PACIS·DISIECTA·MEMBRA·REFECTA
MVSSOLINI·DVX·VETERIBVS·ANGVSTIIS·DELETIS·SPLENDIDIORIBVS
VTIIS·AEDIFICIIS·AEDIBVS·AD·HVMANITATIS·MORES·APTIS
ORNANDVM·CENSVIT·ANNO·MDCCCCXL·A·F·R·XVIII

ZAKOŃCZENIE

© Krzysztof Ruchniewicz

Zdjęcia wykonałem w czasie dwóch pobytów w Rzymie w 2015 i 2017 r. Wywołałem je z pomocą programu Adobe Lightroom, ograniczając jednak ingerencje do minimum. Ponieważ jest to moja pierwsza fotoksiążka, będę wdzięczny za wszelkie uwagi i do zdjęć, i strony technicznej. Proszę kierować je na mój adres mailowy: ruchpho@gmail.com